رویکرد

محمد بابایی

کری: آتش‌بس گسترش پیدا کند

امریکا به‌دنبال وقفه در عملیات حلب

جدی و قطعی بودن عملیات ارتش سوریه و متحدانش علیه گروه‌های تروریستی در حلب باعث شده که واشنگتن و متحدانش در منطقه برای جلوگیری از شکست این گروه‌ها به تکاپو بیفتند و فشارهای دیپلماتیک و رسانه‌ای را علیه این عملیات در بزرگ‌ترین شهر سوریه تشدید کنند.

جان کری وزیر خارجه امریکا روز دوشنبه که وارد ژنو شده بود، با اشاره به اینکه «ما در حال گفت‌وگوی مستقیم با روس‌ها حتی هم اکنون هستیم» به خبرنگاران گفت: «ما به دنبال همکاری روسیه هستیم. ما آشکارا به دنبال آن هستیم که رژیم به روسیه گوش بدهد و به جامعه بین‌الملل پاسخگو باشد.» وزیر خارجه امریکا تصریح کرد: «آتش‌بس حاصل شده با حمایت امریکا و روسیه در تاریخ ۲۷ فوریه باید شامل شهر حلب که در روزهای اخیر شاهد افزایش درگیری‌ها بوده، شود.» جان کری در ژنو با ناصر جوده و عادل جبیر وزرای خارجه اردن و عربستان سعودی و همچنین استفان دی میستورا نماینده ویژه سازمان ملل در امور سوریه دیدار کرد. عادل جبیر وزیر خارجه عربستان همانند گذشته مواضع تندی علیه دولت سوریه اتخاذ و بدون اشاره به حملات کشورش علیه زیرساخت‌های یمن، حملات ارتش سوریه را محکوم کرد و خواهان کناره‌گیری بشار اسد از قدرت شد. در همین حال، طی چند روز گذشته بعضی رسانه‌های عربی و غربی جنجال زیادی درباره حملات ارتش سوریه در حلب به راه انداخته‌اند و تلاش دارند با انتشار تصاویری افکار عمومی را علیه تلاش‌های دولت سوریه برای مبارزه با تروریسم بسیج کنند.

تقلای امریکا و متحدانش برای جلوگیری از عملیات نیروهای ارتش سوریه پس از آن تشدید شده است که گزارش‌ها حاکی از آن است که محور مقاومت به همراه روسیه به صورت جدی درصدد هستند تا گروه‌های تروریستی در حلب را در محاصره کامل قرار دهند. حلب بزرگ‌ترین شهر سوریه قبل از آغاز بحران این کشور محسوب می‌شود و از اهمیت نمادین زیادی برخوردار است و گفته می‌شود برنده نبرد حلب، پیروز نهایی جنگ سوریه نیز خواهد بود. شهر حلب هم اکنون بین نیروهای دولتی و گروه‌های مسلح مخالف تقسیم شده است. مهم‌ترین گروه حاضر در این شهر جبهه النصره شاخه سوری القاعده است. بر اساس توافق امریکا و روسیه این گروه شامل آتش‌بس نمی‌شود و هدف قرار دادن مواضع این گروه مشروع است. مقامات امریکایی چندی پیش اذعان کردند که جبهه النصره نقش مهمی را در حلب دارد. استیو وارن سخنگوی عملیات نظامی امریکا در عراق درباره احتمال شروع حملات دولت سوریه با همراهی روسیه علیه گروه‌های مسلح در شهر حلب گفت: «شما می‌دانید نیروهای رژیم با حمایت روسیه در حال متمرکز کردن قدرت رزمی خود در اطراف حلب هستند... گفته می‌شود که در درجه اول النصره است که کنترل حلب را به دست دارد و البته، النصره شامل توافق ترک مخاصمه نمی‌شود.» این اظهارات سخنگوی نظامی امریکا به نوعی مشروعیت دادن به عملیات آتی ارتش سوریه و متحدانش در حلب است. ناظران معتقدند این اظهارات امریکایی‌ها نشانه ناامیدی واشنگتن از بازداشتن روسیه برای آغاز عملیات حلب است. جان کری وزیر خارجه امریکا اوایل هفته جاری، با اشاره به اینکه جدا کردن جبهه النصره از سایر گروه‌های شورشی خیلی سخت است به نیویورک تایمز گفت که روسیه ممکن است به خاطر حضور جبهه النصره در حلب حملات خود را علیه این شهر آغاز کند.

به نظر می‌رسد امریکایی‌ها در مرحله اول تلاش دارند تا مانع شروع عملیات دولت سوریه در حلب شوند و اگر نتوانستند در مرحله دوم این عملیات را محدود کنند. بر اساس گزارش آسوشیتدپرس، امریکا در حال بررسی تدوین یک طرح دقیق با روسیه است که براساس آن یکسری مناطق امن در شهر حلب تعیین شود. بر اساس این گزارش، «غیرنظامیان و اعضای شورشیان میانه‌رو می‌توانند در این مناطق از حملات هوایی در امان بمانند.» یک مقام امریکایی به آسوشیتدپرس گفت که قرار است «یکسری خطوط سفت و سخت برای مشخص شدن مناطق و محله‌های خاص تعیین شود.» روس‌ها قبلاً با این پیشنهاد مخالفت کرده‌اند و بعید به نظر می‌رسد «روسیه یک چنین طرحی را می‌پذیرد یا اینکه مسکو می‌تواند دولت سوریه را به رعایت این مناطق وادار سازد یا خیر.» گنادی گاتیلوف، معاون وزیر خارجه روسیه روز یک‌شنبه اعلام کرد: «آنچه در حلب رخ می‌دهد در راستای مبارزه با تهدید تروریستی است و ما هرگز بر دمشق برای توقف مبارزاتش علیه تروریسم در حلب فشار نخواهیم آورد.»

چالش

ترک مذاکره و نقض مکرر آتش‌بس در یمن

ادامه از صفحه یک

محمد عبدالسلام، سخنگوی انصارالله یمن در گفت‌وگو با شبکه خبری المسیره با بیان اینکه کسی که دنبال صلح نیست به دنبال عذر و بهانه‌های واهی برای تعطیلی مذاکرات است، گفت: ما این را به خوبی درک می‌کنیم که طرفی وجود دارد که می‌خواهد جنگ تا بی‌نهایت ادامه یابد. این طرف درد و رنج مردم را نمی‌فهمد. تیم ریاض دنبال مسائلی است که در مراجع و اصولی که ما بر سر آن به توافق رسیدیم، وجود ندارد. وی گفت: کمیته‌های ویژه آتش‌بس و هماهنگی نقش خوبی را ایفا کردند. ما تنها خواهان توقف حملات هوایی نیستیم بلکه می‌خواهیم بسیج کردن و حضور نیروها نیز متوقف شود. ما خواهان صلح هستیم و نمی‌خواهیم نقض آتش‌بس ادامه داشته باشد. عبدالسلام گفت: ما احساس کردیم که امیر کویت به خوبی همه اوضاع و شرایط و راهکارهای پیشنهادی برای حل بحران را درک می‌کند و برای گشودن یک صفحه جدید آماده است. این یک موضع مثبت از سوی وی بود. ما خواهان حل فراگیر و کامل بحران هستیم و سازمان ملل نیز این را به خوبی می‌داند. ما دیدگاه فراگیری را ارائه کردیم و این دیدگاه که شامل ابعاد انسانی، سیاسی و امنیتی است برای همگان توضیح داده شده است. عبدالسلام درباره روابط با ایران و کشورهای حوزه خلیج فارس گفت: ارتباط با طرف عربستانی قطع نشده و زمان جنگ اول خلیج اوایل این روابط بود اما در دوره ملک سلمان بن عبدالعزیز، پادشاه عربستان به دلیل روشن کردن مواضع‌مان این رابطه کاهش یافت چرا که برخی طرف‌های محلی برای تحریک عربستان علیه ما تلاش کردند. وی تأکید کرد که انصارالله ابزاری در دست عربستان علیه ایران یا در دست ایران علیه عربستان نیست. وی گفت: ما برای رضای عربستان با ایران دشمنی نمی‌کنیم و برای خوش آمدن ایران نیز به دشمنی با عربستان نمی‌پردازیم. ما ابزار دست بزرگ‌ترین کشور در جهان نخواهیم بود و خود تصمیم گیرنده هستیم.

■ ادامه نقض آتش‌بس

۴ هزار مورد نقض آتش‌بس توسط مزدوران سعودی در یمن طی ۲۰ روز گذشته، تشکیل اتاق عملیات نظامی مشترک در تعز برای پاسخ به نقض آتش‌بس و ادامه حملات آل سعود به الجوف از جمله تازه‌ترین تحولات میدانی یمن است. مزدوران دشمن سعودی همچنین دیروز خانه‌ها و کشتزارهای شهروندان شهر الغیل در استان الجوف را هدف حملات موشکی و خمپاره‌ای خود گرفتند.» عبدالله الزیدی از فرماندهان کمیته‌های انقلابی یمن در گفت‌وگو با فارس در صنعا از سیطره نیروهای انصارالله بر مناطقی ویژه در استان تعز خبر داد. وی با اشاره به اینکه درگیری کمیته‌های مردمی با هدف پاسخ به حملات شبه‌نظامیان تروریست آغاز شده افزود: یک نظامی سعودی در این درگیری‌ها کشته شده و انصارالله تسلیحات بسیاری را پس از پایان درگیری به غنیمت گرفت.

■ استقرار نیروهای ویژه امریکایی

«تام بومن» خبرنگار رادیو ملی امریکا در صفحه توئیتر خود از ورود نیروهای ویژه ارتش ایالات متحده به جنوب یمن خبر داده است. بر اساس این خبر نیروهای ویژه امریکا بنا به درخواست امارات که نیروهای خود را در قالب ائتلاف عربی برای تجاوز به یمن در جنوب این کشور مستقر کرده، وارد یمن شده‌اند.

۱۴۰ نامه امریکا به شرکت‌های بزرگ برای اخلال در برجام

لابی نزدیک به اوباما تاکنون ۳۰ نامه نوشته است و ۱۱۰ نامه دیگر را برای اخلال در توافق هسته‌ای در دست بررسی دارد

گزارش یک

جان کری، وزیر خارجه امریکا پشت لنز دوربین‌ها می‌گوید که بانک‌ها و مؤسسات مالی از معامله با ایران هراس نداشته باشند ولی گروهی از سیاستمداران امریکایی نزدیک به دولت اوباما در پشت پرده یک کمپین بزرگ به راه انداخته‌اند تا مانع تجارت شرکت‌های بزرگ غربی با ایران شوند. لابی موسوم به «اتحاد علیه ایران هسته‌ای» تاکنون ۳۰ نامه به شرکت‌های بزرگ غربی نوشته و می‌خواهد تعداد این نامه‌ها را به ۱۴۰ نامه برساند.

به گزارش «جوان»، یک هفته بعد از رای دیوان عالی امریکا به بلوکه شدن ۱/۷ میلیارد دلار از دارایی‌های مالی ایران، این بار بزرگ‌ترین لابی ضد ایرانی در امریکا دست به کار شده تا تحریم‌های هسته‌ای را که طبق برجام برداشته شده‌اند، از مسیرهای غیررسمی حفظ کند. روزنامه فایننشال تایمز روز یک‌شنبه در گزارشی نوشت: «یک لابی پرنفوذ صهیونیستی ـ امریکایی مخالف توافق هسته‌ای با ایران تلاش‌هایی بین‌المللی را برای منصرف کردن شرکت‌های بزرگ غربی از همکاری با ایران به راه انداخته و به این شرکت‌ها هشدار می‌دهد که ممکن است به نقض تحریم‌های همچنان پابرجای دولت امریکا متهم شوند.» گروه اتحاد علیه ایران هسته‌ای (UANI) که چهره‌های جمهوریخواه و دموکرات امریکا عضو آن هستند، قصد دارد با استفاده از آگهی‌های تبلیغاتی در روزنامه‌ها و نامه‌های سرگشاده شرکت‌های چندملیتی را که بعد از لغو تحریم‌ها یا به ایران بازگشته‌اند یا قصد انجام چنین کاری را دارند، تحت فشار قرار دهد. مقامات ایرانی در هفته‌های اخیر گفته بودند که امریکا مانع همکاری شرکت‌های اروپایی با ایران می‌شود، روندی که منجر شد ولی الله سیف، رئیس بانک مرکزی ایران، بگوید «تقریبا چیزی» از برجام عاید ایران نشده است. سیف دو هفته پیش با جک لو، وزیر خزانه داری امریکا ملاقات و بعد از او هم محمد جواد ظریف دو مرتبه با جان کری همتای امریکایی خود دیدار کرد. به رغم گزارش دبیرکل سازمان بین‌المللی انرژی اتمی مبنی بر اینکه ایران بیش از تعهدات اعلانی خود در برجام عمل کرده با این حال کارشکنی از سوی طرف‌های غربی همچنان ادامه دارد.

■ ۱۴۰ نامه تهدیدآمیز

اتحاد علیه ایران هسته‌ای قصد دارد با ارسال نامه‌هایی به ۱۴۰ شرکت بین‌المللی که قصد همکاری با ایران را دارند، به آنها نسبت به تداوم ریسک‌های تجارت با ایران هشدار دهد. این لابی تاکنون ۳۰ نامه در این خصوص به شرکت‌های بزرگ غربی نوشته و قرار است ۱۱۰ نامه دیگر نیز به شرکت‌های معتبر غربی ارسال شود. به گزارش فایننشال تایمز، در این نامه‌ها، ایران به حمایت از تروریسم متهم شده است. این گروه همچنین این هفته در آستانه یک کنفرانس مهم در زوریخ مجموعه‌ای از آگهی‌های روزنامه‌ای و تلویزیونی را در اروپا منتشر خواهد کرد تا شرکت‌های غربی را از تجارت و سرمایه‌گذاری در ایران منصرف کند. پیش از این ظن و گمان‌هایی درباره کارشکنی امریکا در مسیر اجرای برجام وجود داشت ولی این برای اولین بار است که منابع امریکایی یک تلاش سازماندهی شده را مقابل لغو تحریم‌های ایران فاش می‌کنند. جان کری هفته گذشته در دیدار با محمد جواد ظریف، گفته بود که با برداشته شدن تحریم‌ها، بانک‌ها و مؤسسات مالی دیگر نباید از معامله با ایران هراسی داشته باشند، چون دیگر تحریمی وجود ندارد. کری گفته بود که تلاش می‌کند نگرانی‌های موجود در محافل تجاری در خارج از امریکا درباره سرمایه گذاری در ایران را حل و فصل کند. از زمان اجرایی شدن توافق هسته‌ای در ماه ژانویه و به رغم سفر متعدد مقامات اروپایی به ایران برای انجام مبادلات تجاری، مؤسسات مالی، بانک‌ها و شرکت‌های اروپایی به خاطر نگرانی از مواجه شدن با تنبیه‌های دولت امریکا تمایل کمی به همکاری تجاری با ایران از خود نشان می‌دهند. فدریکا موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا در سفر دو هفته پیش خود به تهران از امریکا خواسته بود موانع اجرای برجام را برطرف کند.

■ هشدار نسبت به مسائل غیرهسته‌ای

به گزارش فایننشال تایمز، مارک والاس، نماینده پیشین امریکا در سازمان ملل و عضوی از این لابی ضد ایرانی با هشدار به شرکت‌های غربی در ارتباط با مسائل غیرهسته‌ای ایران گفته است: «شرکت‌های اروپایی پیش از سفر به ایران باید بدانند که همکاری با تهران همچنان دارای ریسک است و ممکن است تحریم‌های مربوط به مسئله حقوق بشر، تروریسم و برنامه موشکی گریبانگیر آنها شود.» گفته می‌شود گروه اتحاد علیه ایران هسته‌ای تاکنون به شرکت‌هایی چون «جنرال الکتریک»، «بمباردیر»، «مائرسک» و «زیمنس» نامه نوشته است. این لابی ضد ایرانی خود را گروه غیرانتفاعی و مستقل از دولت معرفی می‌کند، اما به گزارش رسانه‌ها این گروه در سال گذشته و همزمان با مذاکرات هسته‌ای برای جلوگیری از حصول توافق هسته‌ای ایران و گروه ۱+۵ تلاش می‌کرد. محمدجواد ظریف، در آگوست ۲۰۱۳ از این گروه به عنوان بزرگ‌ترین لابی ضد ایرانی امریکا نام برده بود. مقام‌های امریکایی هنوز واکنشی به گزارش فایننشال تایمز نشان نداده‌اند و حدس و گمان‌ها نیز این است که دولت امریکا به غیردولتی و غیرانتفاعی بودن UANA استناد کند ولی بررسی‌ها نشان می‌دهد که اکثر اعضای تشکیل دهنده این گروه از مقام‌های سابق یا فعلی امریکا هستند. گروه متحد علیه ایران هسته‌ای در سال ۲۰۰۸ توسط گروهی از مقامات سابق امریکایی از هر دو حزب، از جمله «جیم وولسی» رئیس سابق سیا، «ریچارد هالبروک» نماینده سابق اوباما، در امور پاکستان و افغانستان و همچنین «دنیس راس» مشاور سابق اوباما در امور خاورمیانه شکل گرفت. گری سیمور، عضو سابق دولت اوباما، سال گذشته از ریاست این گروه استعفا کرد و توافق هسته‌ای با ایران را در راستای منافع امریکا دانست.

■ خلاف برجام

تلاش لابی امریکایی - صهیونیستی برای محدودیت مبادلات شرکت‌ها با ایران در شرایطی انجام می‌شود که بندهای ۲۵ و ۲۶ دولت امریکا را موظف کرده است «چنانچه قانونی در سطح ایالتی یا محلی مانع از اجرای لغو تحریم‌های مشخص شده در برجام شود، امریکا با درنظر گرفتن تمامی اختیارات موجود، گام‌های مقتضی را به منظور تحقق اجرای مزبور اتخاذ خواهد نمود.» این درحالی است که پس از اجرای برجام کنگره به بهانه آزمایش‌های موشکی ایران تحریم‌های جدیدی را علیه ایران تصویب کرد که برخلاف روح توافق هسته‌ای بود. از طرفی برخی ایالت‌های امریکا نیز محدودیت‌هایی را برای مبادلات خارجی با ایران درنظر گرفته‌اند. همچنین بند ۲۸ برجام تأکید می‌کند: «اتحادیه اروپا و دولت‌های عضو و همچنین امریکا، منطبق با قوانین خود، از هرگونه سیاست با هدف خاص تاثیرگذاری خصمانه و مستقیم بر عادی‌سازی تجارت و روابط اقتصادی با ایران، در تعارض با تعهداتشان مبنی بر عدم اخلال در اجرای موفقیت‌آمیز برجام خودداری خواهند کرد.» به دلیل فشارهای امریکا مبادلات ایران با سایر کشورها از طریق دلار ممنوع است و به همین دلیل با گذشت بیش از سه ماه از اجرای توافق هسته‌ای، هنوز دارایی‌های بلوکه شده ایران بازگردانده نشده است.

> **لابی اتحاد علیه ایران هسته‌ای قصد دارد با استفاده از آگهی‌های تبلیغاتی در روزنامه‌ها و نامه‌های سرگشاده شرکت‌های چندملیتی را که بعد از لغو تحریم‌ها یا به ایران بازگشته‌اند یا قصد انجام چنین کاری را دارند، تحت فشار قرار دهد**

قدرت و ظرفیت داعش کاهش ولی حملاتش تشدید شده است

چرخش ژئوپلتیکی داعش به سمت اروپا

گزارش ۲

یافته‌های اطلاعاتی کشورهای غربی نشان می‌دهد که تلفات داعش در سال جاری میلادی افزایش پیدا کرده و وسعت سرزمین‌های تحت کنترل این گروه تروریستی هم کمتر شده ولی این گروه، همزمان در حال افزایش حملات خود در نقاط مختلف است؛ حملاتی که ظاهراً نوک پیکان آن به سمت اروپا نشانه‌گیری شده است.

به گزارش «جوان»، بررسی‌های مرکز مطالعاتی تروریسم و شورش (IHS) نشان می‌دهد گروه تروریستی داعش طی سه ماه اول سال ۲۰۱۶، مجموعاً ۸۹۱ حمله در عراق و سوریه انجام داده که این تعداد حمله از زمان اوج‌گیری فعالیت‌های تروریستی این گروه در اواسط سال ۲۰۱۴ بیشتر است. این حملات باعث کشته شدن ۲هزار و ۱۵۰ نفر شده که از این نظر نیز حملات داعش افزایشی ۴۴ درصدی را نشان می‌دهد. نکته مهم این است که تشدید حملات داعش با کاهش قدرت و دامنه جغرافیایی آن نسبتی معکوس دارد. متیو همنن رئیس IHS در این باره می‌گوید: «این گروه در همان حالی که تحت فشار چند بعدی قرار می‌گیرد، بیشتر به خشونت کور روی می‌آورد.» چندی پیش ارتش امریکا برآورد کرده بوده در مقایسه با سال ۲۰۱۴، میزان مناطقی که تحت کنترل داعش در عراق قرار داشته ۴۰ درصد و در سوریه ۲۰ درصد کاهش پیدا کرده است. گزارش HIS همچنین می‌گوید که میزان درآمدهای داعش طی ماهای اخیر حدود ۳۰ درصد کمتر شده است. به طور مثال، در حالی که درآمدهای ماهانه داعش در اواسط سال ۲۰۱۵، ۸۰ میلیون دلار برآورد می‌شد، این درآمدها در ماه مارس ۲۰۱۶ به ۵۶ میلیون دلار کاهش پیدا کرده است.

■ چرخش به سمت اروپا

مسئله مهمی که نگرانی پایتخت‌های غربی را افزایش داده اینکه داعش با وجود اینکه تضعیف شده و در حال تقلا برای حفظ متصرفات خود است، در حال تغییر دادن تمرکز ژئوپلیتکی خود نیز هست. روز گذشته خبرگزاری اسپوتنیک گزارش کرد که برخی از شبه‌نظامیان داعش برای جذب نیرو از میان جوانان جزایر کارائیب در امریکای مرکزی به این منطقه سفر کرده‌اند و در حال حاضر حدود ۱۰۰ نفر از کشور ترینیداد و توباگو برای عضویت در داعش به سوریه سفر کرده‌اند. داعش علاوه بر متنوع‌سازی حوزه سربازگیری، طی ماه‌های اخیر سعی کرده، حوزه عملیاتی خود را نیز گسترده‌تر کند. متیو همنن رئیس IHS که گزارش‌های مرکز تحت مدیریت او توجه‌ها را به خود جلب کرده، در گفت‌وگو با جروزالم‌پست پیش‌بینی کرده که داعش برای جبران شکست‌هایش، منطقه درگیری را به غرب انتقال خواهد داد. او در عین حال تأکید می‌کند که نباید از چهار شاخه اصلی القاعده در منطقه (یمن، لیبی، نیجریه، افغانستان) غفلت کرد. داعش دو روز قبل اسامی ۷۶ خلبان امریکایی را منتشر و تهدید به قتل آنان کرد و حالا هم تهدید کرده که اطلاعات محرمانه ارتش انگلیس را افشا خواهد کرد. گروهی که خود را بخش سایبری داعش می‌نامد در مطالبی که در فضای مجازی منتشر کرده، هشدار داده: «ممکن است هفته آینده اطلاعات محرمانه‌ای را که داعش به تازگی از طریق برادرانمان در انگلیس از وزارت دفاع این کشور به دست آورده افشا کنیم.» این گروه همچنین مدعی شده تروریست‌های این گروه مخفیانه در حال نفوذ به شبکه‌های اینترنتی انگلیس و امریکا هستند. همزمان تصاویر ویدئویی گرفته شده از یک گروه اروپایی وابسته به داعش نشان می‌دهد تروریست‌ها برنامه‌ای برای ساقط کردن هواپیمای مسافربری به‌وسیله یک موشک‌انداز در این قاره دارند. به نوشته پایگاه خبری «میرور» یک خبرنگار با نفوذ به این گروه تروریستی در پاریس جزئیاتی را از صحبت‌های افراطیون به‌دست آورد. یکی از تروریست‌ها با نشان دادن هواپیمایی که بالای سر آنها در پرواز بود گفت که با «یک موشک‌انداز کوچک» می‌توان فاجعه‌ای را برای کل کشور (فرانسه) به‌وجود آورد.

■ وحشت اروپاییان

شبکه تلویزیونی پرس تی وی نتایج یک نظرسنجی جدید را منتشر کرده که نشان می‌دهد، مردم فرانسه به شدت درباره بروز حملات تروریستی در کشورشان نگران هستند. براساس نتایج نظرسنجی مؤسسه افکارسنجی عمومی فرانسه (آی‌اف‌اوپی) تنها یک درصد از ۱۰۰۸ نفری که جامعه آماری این نظرسنجی را در سراسر فرانسه تشکیل می‌دهند، بر این باورند که تهدید تروریستی «اصلاً جدی نیست» و ۴۹ درصد آن را «تقریباً جدی» ارزیابی می‌کنند. این در حالی است که نزدیک به نیمی از شهروندان فرانسوی خطر تهدید تروریستی علیه کشور خود را «بسیار جدی» ارزیابی می‌کنند. در آلمان ۲۴ درصد از آلمانی‌ها تهدید حمله تروریستی علیه کشور خود را «بسیار جدی» می‌دانستند و ۶۴ درصد از شرکت‌کنندگان آلمانی نیز این خطر را «تقریباً جدی» ارزیابی کردند، ۱۳ درصد آن را «نه چندان جدی» دانستند و یک درصد گفتند این خطر «اصلاً جدی نیست.» سازمان اطلاعات داخلی آلمان نیز در تازه‌ترین ارزیابی خود، گفته که داعش در صورت به دست آوردن فرصت همچنان می‌تواند حملات تروریستی را در آلمان به راه بیندازد و خطر این گونه حملات را همچنان بالا ارزیابی کرد. به نوشته روزنامه میتل دویچه سایتونگ، هانس گئورگ ماسمناس تأکید کرده که ما شرایط خطر را بسیار جدی می‌بینیم. این شرایط در ماه‌های گذشته در تمام غرب اروپا به شدت افزایش پیدا کرده است.

■ امریکا به دنبال سر داعش

مدیر آژانس اطلاعات مرکزی امریکا (CIA) معتقد است که کشتن ابوبکر البغدادی مرد شماره یک داعش قطعاً تأثیر زیادی بر داعش دارد. چاک تود خبرنگار برنامه «Meet the Press» شبکه ان‌بی‌سی، از جان برنام پرسیده که آیا کشتن سرکرده داعش در دستور کار قرار دارد یا نه و جان برنان» جواب داده: «او (البغدادی) مهم است و ما داعش را نابود خواهیم کرد و من درباره این موضوع تردیدی ندارم و ما باید رهبری (داعش) را که این سازمان را برای انجام چنین حملات وحشتناکی مدیریت می‌کند، از بین ببریم.» برنان معتقد است که داعش از یک سازمان تروریستی به یک پدیده تبدیل شده است. جان برنان، ادعا می‌کند که ایالات متحده، توانسته بخش اعظم شبکه القاعده را نابود کند.

نگاه

احمد کاظم‌زاده

بازگشت به جنون ریاض در سوریه

در روزهای اخیر مخالفان دولت سوریه به‌خصوص طیف هیئت ریاض و حامیان خارجی آنها تبلیغات گسترده‌ای را علیه دولت سوریه به راه انداخته‌اند و آن را به نقض آتش‌بس و همچنین حملات هوایی به اماکن غیرنظامی و مراکز درمانی و بیمارستانی در حلب متهم می‌کنند. با این حال دلایل متقن زیادی وجود دارد که در صحت ادعای این محافل تردید ایجاد می‌کند و در عین حال خیز جدید آنها برای احیای پروژه براندازی را تأیید می‌کند. این تبلیغات و تحرکات بلافاصله بعد از آن به راه افتاد که هیئت ریاض مذاکرات ژنو را رها کرد و به ریاض بازگشت. این اقدام بعد از رشته تحولاتی صورت گرفت که هر یک به نوعی در ایجاد وسوسه در مسئولان سعودی برای تقویت فاز نظامی در سوریه مؤثر بوده است. از جمله اینکه بنیامین نتانیاهو نخست وزیر رژیم صهیونیستی بعد از ۴۹ سال اولین نشست کابینه خود را در اراضی اشغالی جولان برگزار کرد و با توجه به اینکه در بخشی از توافق ژنو بر بازگرداندن جولان به سوریه و حفظ تمامیت ارضی سوریه تأکید و تصریح شده است، بنابراین نتانیاهو با این اقدام ضمن اینکه بار دیگر مخالفت خود را با قطعنامه‌های مکرر سازمان ملل درباره بازگرداندن جولان اعلام کرد از تمایل خود برای ناکام گذاشتن مذاکرات ژنو پرده برداشت که این امر در جری کردن عربستان به تشدید فعالیت‌های خود علیه توافق ژنو مؤثر بوده است. همچنین با توجه به اینکه نتانیاهو در سفر خود به مسکو نتوانست مقامات روسیه را به امتناع از تحویل سامانه دفاع هوایی اس- ۳۰۰ متقاعد کند، بنابراین این رژیم نیز بیش از پیش به این سمت متمایل شد که توافق ژنو را به شکست بکشاند. از این رو احتمال اینکه این رژیم در بمباران مراکز درمانی سوریه در حلب یا در پرونده‌سازی علیه دولت سوریه (همانند آنچه پیش از این در متهم کردن دولت و ارتش سوریه به استفاده از سلاح شیمیایی علیه مخالفان دست و نقش داشته است) دست و نقش داشته باشد، بسیار زیاد است. اما عامل دیگری که به نظر می‌رسد در تحریک عربستان به روی آوردن مجدد به گزینه نظامی در سوریه نقش داشته است، مصوبه‌ای بود که این کشور در نشست سازمان همکاری اسلامی در استانبول علیه حزب‌الله به عنوان یکی از همپیمانان راهبردی دولت سوریه به تصویب رساند و تصویب این مصوبه خود بیانگر این مسئله بود که عربستان با همسان نشان دادن حزب‌الله با گروه‌های تکفیری تحت حمایت خود می‌خواهد از یکسو چالش جدیدی برای این گروه ایجاد کند و از دیگر سو فضای تنفسی جدیدی برای گروه‌های تکفیری مورد حمایت خود در سوریه فراهم کند. از این دید کاملاً مشخص است که بعد از این مصوبه هم تمایل و انگیزه عربستان برای همراهی با نشست ژنو کم شده و هم انگیزه آن برای تقویت گزینه نظامی در سوریه بیشتر شده است. از این دید احتمال اینکه ترکیه نیز به روال گذشته در سناریو و پروژه جدید عربستان دست و نقش داشته باشد، زیاد است همچنین می‌توان به عنوان عامل تأثیرگذار سوم به مسئله اشاره کرد که عربستان از اظهارات اخیر باراک اوباما رئیس جمهور امریکا در نشست سران سازمان شورای همکاری خلیج‌فارس در ریاض استفاده خاص خود را کرده و از اظهارات وی علیه بشار اسد به عنوان چراغ سبزی برای تقویت فاز نظامی استفاده کرده و از این نظر خود امریکا نیز به نوعی در تحریک عربستان مؤثر بوده است، هر چند جان کری با سفر به ژنو تلاش کرده امریکا را همچنان به توافق ژنو پایبند نشان دهد. در مجموع از هر نظر که به مسئله نگاه شود این واقعیت آشکار می‌شود که دولت و ارتش سوریه هیچ نفعی در بمباران مراکز درمانی در حلب نداشته و اگر قصد چنین کاری داشت، این کار را در سال‌های گذشته هم می‌توانست انجام بدهد اما در مقابل همچنانکه شاخص‌های موجود نیز نشان می‌دهد این حمله و سناریوهای بعدی آن کاملاً در راستای اهداف و منافع عربستان و اسرائیل قرار داشته است که امکان دارد ترکیه و قطر نیز در آن مشارکت داشته باشند.

اخبار کوتاه

■ عمان گذرگاه ورود ایران به بازارهای جهانی

وبگاه امریکایی «المانیتور» ضمن تشریح روابط تهران و مسقط تأکید کرد که عُمان یکی از کشورهای نزدیک به تنگه هرمز در واقع به سکوی پرش تهران برای ورود به بازارها بین‌المللی تبدیل شده است. المانیتور نوشت: «عمان همواره روابط دوستانه‌ای با ایران دارد. عمان عضو شورای همکاری است؛ شورایی که دائماً اقدامات ضدایرانی دارد و همین روابط دوستانه است که خشم عربستان را برانگیخته است.»

■ ایرلند به دنبال بازگشایی سفارت خود در تهران

وزیر خارجه ایرلند از احتمال بازگشایی سفارت این کشور در تهران به منظور استفاده از فرصت‌های تجاری و اقتصادی در ایران بعد از رفع تحریم‌ها خبر داد. ایریش تایمز نوشت: یک هیئت ایرلندی اواخر ماه جاری میلادی به تهران سفر می‌کند تا چشم‌انداز ایران در زمینه خدمات سلامت، تکنولوژی و خدمات مالی را مورد بررسی قرار دهد.

■ سفرهای بی‌سابقه مقامات اسرائیلی به کشورهای عربی

روزنامه عبری زبان معاریو افشا کرد که مقامات ارشد اسرائیلی اخیراً سفرهای بی‌سابقه‌ای به کشورهای عربی تحت پوشش گردشگری داشته‌اند که در این سفرها تقویت روابط دوجانبه اصلی‌ترین دستور کار بوده است. بنابراین گزارش، «اسحاق مولخو» فرستاده ویژه نخست وزیر اسرائیل اخیراً دیدارهای متعددی به قاهره داشته است. همچنین «عبدالفتاح السیسی» رئیس جمهور مصر با برخی از رهبران یهودی از جمله «مالکوم هونلاین» از نزدیکان نتانیاهو دیدار داشته است.

■ نگرانی اسرائیل از مواضع حزب کارگر انگلیس

مارک رِگو، سفیر جدید رژیم صهیونیستی در انگلیس با انتقاد از مواضع ضدصهیونیستی حزب کارگر از سران این کشور خواست تا با این گونه موضع‌گیری‌ها به‌صورت غیرکلامی برخورد کنند. مارک رِگو با لحنی ناراضی بیان کرد که میان سخنرانی نفرت‌انگیز و انتقاد از رژیم صهیونیستی تفاوت وجود دارد و اینکه ضدصهیونیست بودن را تمام مشکل راستگرایان در اسرائیل عنوان کنیم، ساده‌لوحانه است.

■ افزایش ۳ برابری اقدامات ضدمسلمانان در فرانسه

بر اساس گزارش سالانه کمیسیون ملی مشورتی حقوق بشر فرانسه، میزان اقدامات بر ضد مسلمانان در فرانسه طی سال ۲۰۱۵ رشد سه برابری داشته است. به نوشته روزنامه فیگارو، کمیسیون ملی مشورتی حقوق بشر اعلام کرد: طبق آمار منتشر شده از سوی وزارت کشور فرانسه، اقدامات مجرمانه و بزهکارانه صورت گرفته اعم از اقدامات و تهدیدهای نژادپرستانه، یهودستیزانه و ضدمسلمانان طی سال ۲۰۱۵ شاهد افزایش ۲۲/۴ درصدی بوده است.

■ تحریم تل‌آویو از سوی دانشکده حقوق دانشگاه شیلی

اتحادیه دانشجویان دانشکده حقوق دانشگاه شیلی با انتقاد از مواضع رژیم صهیونیستی علیه فلسطینیان، به جنبش «تحریم دانشگاهی اسرائیل» پیوست. طرح مصوب دانشکده حقوق دانشگاه شیلی خواستار ممنوعیت هرگونه تعامل دانشگاهی با رژیم صهیونیستی و شهروندان آن شده است. تحریم دانشگاهی و آکادمیک رژیم صهیونیستی پیش از این با حمایت‌های چهره‌های شناخته شده علمی در جهان مواجه شده است.

■ سرنوشت مبهم پزشک پاکستانی افشاگر مخفیگاه بن‌لادن

شکیل آفریدی، پزشک پاکستانی پنج سال پس از اجرای یک برنامه واکسیناسیون جعلی برای کمک به سازمان اطلاعات مرکزی امریکا (سیا) به منظور تعقیب و کشتن اسامه بن‌لادن در حال حاضر در زندان به حال خودرها شده و حامیان وی می‌گویند امریکا نیز با توجه به تلاشش برای بهبود روابط با اسلام‌آباد از اعمال فشار برای پرونده وی دست برداشته است.